Cito VAS-toets

Over de VAS
De afkorting VAS staat voor Volg en Adviessysteem en is een toets gemaakt door het CITO. Het CITO is het instituut dat ook de eindtoets voor de basisscholen maakt en de eindexamens voor het voortgezet onderwijs. De VAS-toets wordt in de eerste twee jaar van het voorgezet onderwijs drie keer afgenomen.

- VAS 0 – wordt rondom de herfstvakantie in klas 1 afgenomen.
- VAS 1 – wordt ongeveer 5 weken voor het einde van het schooljaar in klas 1 afgenomen
- VAS 2 – wordt ongeveer 5 weken voor het einde van het schooljaar in klas 2 afgenomen

Wat onderzoekt de VAS
De VAS toets de leerlingen op de kennis en vaardigheden van de vakken Nederlands, Engels, Wiskunde en Rekenen. Dit worden de kernvakken in het voortgezet onderwijs genoemd. De toets bestaat uit een serie meerkeuzevragen over deze onderwerpen. Daarnaast wordt ook de woordenschat en de taalverzorging van de leerling onderzocht. VAS 0 stelt de kennis van een leerling vast bij binnenkomst in klas 1 van het voortgezet onderwijs en is dus een zogenaamde nulmeting. VAS 1 en VAS 2 onderzoeken de groei van deze kennis. De VAS wordt afgenomen op 3 niveaus, namelijk

1. VMBO-Basisniveau: wordt gemaakt door leerlingen die in een VMBO-basisklas zitten
2. VMBO-KB/GT: wordt gemaakt door leerlingen die in een VMBO kader, gemengd of theoretische klas zitten (lees voor theoretisch: Mavo)
3. Havo/Vwo: wordt gemaakt door leerlingen die in een H/V-klas zitten

Wat is het nut van de VAS
De VAS probeert zo objectief mogelijk de kennis van een leerling te meten. De resultaten van een leerling worden vergeleken met de resultaten van alle leerlingen in Nederland die op dat niveau de VAS gemaakt hebben. Deze worden uitgedrukt in een percentielscore (voor uitleg zie: lezen van de resultaten van de VAS). Dat geeft dus vrij nauwkeurig aan waar de leerling in zijn ontwikkeling staat.

Hoe worden de resultaten van de VAS gebruikt
De school gebruikt de resultaten van de VAS op verschillende manieren, te weten:

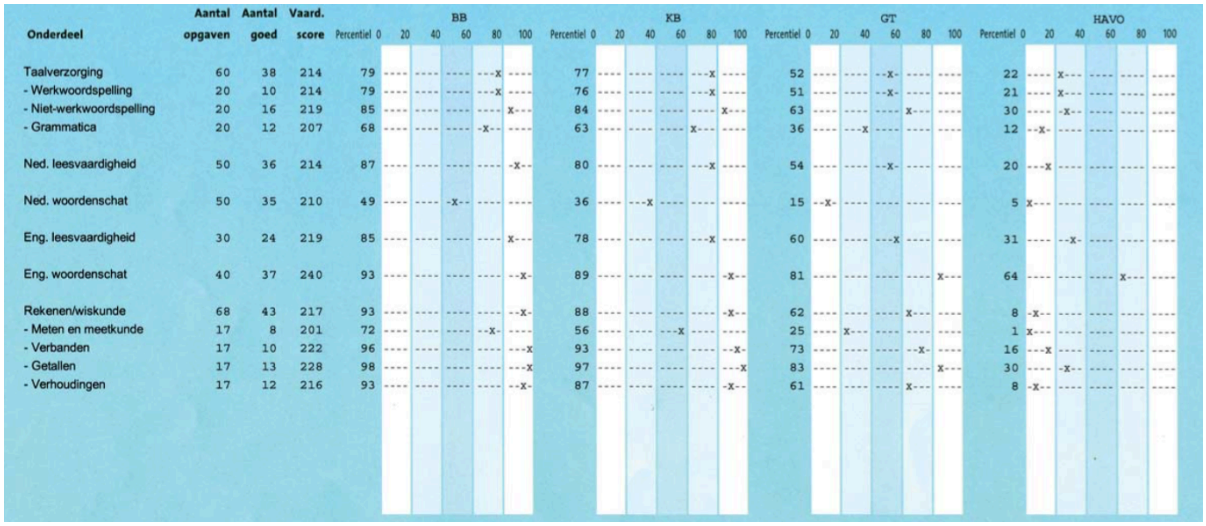
1. Het geeft de mentor van de leerling informatie over het niveau van de leerling en de mentor kan dit gebruiken in de advisering aan ouders over het vervolg van de schoolloopbaan.

2. De resultaten worden door de school geraadpleegd bij de rapportvergaderingen als er twijfel bestaat over het juiste niveau van de leerling.

3. De resultaten uit de VAS geeft informatie aan school over de vorderingen van de leerling met betrekking tot de referentieniveaus voor taal en rekenen. Op basis daarvan kan de leerling ingedeeld worden bij ondersteunende lessen voor begrijpend lezen of rekenen.

Lezen van de resultaten van de VAS

De ouders ontvangen een overzicht van de resultaten van de VAS. Hieronder staat een afbeelding van een overzicht.

Onderdeel	Aantal opgaven	Aantal goed	Vaard. score	BB Percentiel	KB Percentiel	GT Percentiel	HAVO Percentiel
Taalverzorging	60	38	214	79	77	52	22
- Werkwoordspelling	20	10	214	79	76	51	21
- Niet-werkwoordspelling	20	16	219	85	84	63	30
- Grammatica	20	12	207	68	63	36	12
Ned. leesvaardigheid	50	36	214	87	80	54	20
Ned. woordenschat	50	35	210	49	36	15	5
Eng. leesvaardigheid	30	24	219	85	78	60	31
Eng. woordenschat	40	37	240	93	89	81	64
Rekenen/wiskunde	68	43	217	93	88	62	8
- Meten en meetkunde	17	8	201	72	56	25	1
- Verbanden	17	10	222	96	93	73	16
- Getallen	17	13	228	98	97	83	30
- Verhoudingen	17	12	216	93	87	61	8

Rechtsboven is te lezen welke toets het betreft en op welk niveau deze gemaakt is. Aan de linkerkant zijn de onderwerpen te lezen waarop getoetst is en horizontaal daarnaast staan de gegevens over deze onderwerpen.

Aantal opgaven: hier is vermeld hoeveel vragen over dit onderwerp beantwoord moesten worden

Vaardigheidsscore: deze score geeft aan in welke mate de leerling het onderwerp beheerst. Door de vaardigheidsscore te vergelijken met die van eerdere VAS-toetsen wordt zichtbaar in hoeverre de kennis en vaardigheden van de leerling zijn toegenomen

Percentiel: hier wordt per schoolsoort de leerling vergeleken met alle leerlingen van Nederland die de VAS-toets gemaakt hebben. Een score van 72 geeft dan aan dat er van de honderd leerlingen er 72 lager gescoord hebben en 28 hoger voor dat onderwerp op dat niveau. Dit geeft dus vrij sterk aan waar de leerling staat ten opzichte van leeftijdgenoten. Het kruisje in de kolom ernaast geeft dit getal ook aan en alle kruisje in een schoolsoort geven een snelle indruk van de positie van een leerling binnen die schoolsoort.

Opmerkingen over de VAS-toets

Het afnemen van de VAS-toets past in de wens van de overheid dat scholen de kennis en vaardigheden van hun leerlingen in beeld hebben en volgen hoe deze zich ontwikkelen. En dat vooral in relatie met een landelijke norm. Daarmee kan de school naast de ontwikkeling van de leerling ook kijken hoe effectief haar eigen onderwijs is. Ook de VAS-toets is net als alle toetsen een momentopname. Een absolute waarde wordt door school niet aan de uitslag van de VAS-toets gegeven. Hij wordt wel gebruikt in combinatie met andere gegevens (rapportcijfers, inzichten van docenten) om een leerling effectief te begeleiden.